



Kymenlaakson kärkihankkeet

1. Rakenteellisen muutoksen tuki –kokeilu

Hallitusohjelma ja TEM:n ennakoidun rakennemuutoksen ohjelma kannustavat kokeiluihin ja alueiden oman vastuun lisäämiseen alueiden uudistamisessa. Alueiden kehitystä ei voida käskyttää ylhäältä keskushallinnosta, vaan aito kehitys lähtee alhaalta ylöspäin. Kymenlaakson Liitto katsoo, että aluekehityksen rahoitusjärjestelmä on nykyisin liian jäykkä ja siiloutunut. Kun aluekehitykseen halutaan lisää vaikuttavuutta ja monenkeskistä yhteistyötä, ei rahoitusratkaisuja voi tehdä enää siiloutuneen rahoitusjärjestelmän yksittäisten tukimuotojen ehdoilla, vaan kokonaisuutta korostaen riippumatta siitä, mikä taho saa rahoitusta myöntää.

Kymenlaakson Liitto uudistaa esityksensä (liite 2. esitys 13.4.2010) Rakenteellisen muutoksen tuki – kokeilun toteuttamiseksi Kymenlaaksossa. Kokeilun tulisi kestää viisi vuotta eli vuodet 2016-2020. Kokeilu muodostuisi 1. verotuksellisista toimenpiteistä, 2. korotetuista määrärahoista nykyisiin instrumentteihin, 3. korotetuista tuki-intensiteeteistä sekä 4. kokonaan uusista instrumenteista sekä 5. ennakointitiedon hyödyntämisestä. (Osa liitteenä olevassa esityksessä mainituista toimenpiteistä on vanhentunut tai osittain toteutunut.) Kokeilussa keskitytään ennen kaikkea joustavan tulkinnan rahoitusinstrumentteihin, jotka toimivat ns. ”portin aukaisu” -rahoituksena. Lisäksi pitää voida rahoittaa strategisia infrakohteita. Aikaisemmin käytössä olleiden työllisyysperusteisen investointituen ja maakunnan kehittämisrahan parhaat elementit otetaan uudelleen käyttöön.

Tuki tulee myöntää yhtenä ”könttänä” maakuntaan ja sen kohdentaminen päätetään maakuntaliitossa niin, että seudullisten elinkeino-yhtiöiden ja ammattikorkeakoulun roolit toimijoina korostuvat. Kokeiluvaiheen jälkeen parhaiten toimivat elementit voitaisiin ottaa käyttöön laajemminkin vastaavilla rakennemuutosalueilla Suomessa. **Uutta rahoitusta tarvitaan Kymenlaaksoon n. 10 M€/vuosi eli yhteensä 50 M€.** Pääosa rahoituksesta tulee työ- ja elinkeinoministeriöltä.

Lisäksi hanke koskee ainakin ympäristöministeriötä, liikenne- ja viestintäministeriötä, maa- ja metsätalousministeriötä, opetus- ja kulttuuriministeriötä sekä valtiovarainministeriötä. Tukikokeilun tavoitteena on 1.000 uutta työpaikkaa maakuntaan.

Kymenlaakson liitto päivittää esityksen sisältöä parhaillaan vastaamaan nykytilannetta. ERM-toimintamallissa esitetyt ennakointiin liittyvät kehityskohteet otetaan päivitystyössä huomioon.

2. TEN-T liikenneverkon kehittäminen

EU on antanut joulukuussa 2013 asetuksen Euroopan laajuisen liikenneverkon, TEN-T, kehittämisestä. Kymenlaakso on yhdessä Etelä-Suomen ja Kaakkois-Suomen kanssa keskeinen osa Pohjoista kasvuvyöhykettä ja kytkeytyy TEN-T suuntaviivapäätöksen Skandinavia-Välimeri –ydinverkkokäytävään. Nykyiseen ydinverkkoon kuuluvat Kymenlaaksosta E18-tie, Helsinki-Lahti-Kouvola-Luumäki-Vainikkala –ratayhteys, Kouvolan rautatie- ja maantieterminaali, HaminaKotka Satama, satamaan johtava Kouvola-Kotka/Hamina –ratayhteys sekä vaalimaan raja-asema. Suomi on sitoutunut TEN-T-ydinverkon



toteutukseen vuoteen 2030 mennessä. On Kymenlaakson ja koko maan kehityksen kannalta ensiarvoisen tärkeää, että ydinverkon kansallinen rahoitus varmistetaan sitoumuksen mukaan. Vain sillä varmistuu EU:n rahoitus.

3. KymiRing –kokonaisuus

Merkittävä kymenlaaksolainen kärkihanke, budjetiltaan n. 22 M€:n KymiRing koostuu 1. raskaan liikenteen kuljettajakoulutuksesta ja ajoharjoittelusta, 2. moottoriurheilusta 3. testaustoiminnasta ja 4. elämyskeskuksesta. Moottoriurheilun osuuden valtion tuki tulee OKM:ltä 3 M€:n liikuntapaikka-avustuksena. Elämyskeskus on pääosin puhdasta yritystoimintaa mahdollisine yritystukineen. Kuljettajakoulutus ja ajoharjoittelu lähtevät EU:n direktiivien normiperustasta ja turvallisuuden parantamisesta. Yhteiskunnan pitäisi löytää väline rahoittaa toiminnan edellytyksiä 4 M€:lla. Hyvä väline olisi esim. kohdassa Rakenteellisen muutoksen tuki mainittu työllisyysperusteinen investointituki. Olennaista on se, että kaikki kärkihankkeen osa-alueet liittyvät toisiinsa ja kokonaisuus vaatii eri osa-alueiden rahoituksen järjestämisen. Kokonaisuutena valtion osuus hankkeesta on noin 7 M€ ja se laukaisee muun yksityisen rahoituksen.

4. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun kärkihankkeet

Vuoden 2017 alussa fuusion kautta syntyvä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu on käynnistyessään opiskelija- ja henkilöstömääriltään Suomen 5. suurin. Kymenlaaksossa ja Etelä-Savossa ei ole kummassakaan omaa yliopistoa, joten ammattikorkeakoulu on TKIP-volyymiltaan Suomen suurin. Tämä nostaa sen budjetiltaan toiseksi suurimmaksi ammattikorkeakouluksi. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu on myös ainoa vapaaehtoisesti syntynyt, kahden maakunnan alueella toimiva ammattikorkeakoulu. Sillä on kampukset Kotkassa, Kouvossa, Mikkelissä ja Savonlinnassa.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun strategiaa valmistellaan parhaillaan. Tkip-toiminnan kärjiksi ovat nousemassa maakuntien strategioita tukevat 1. Metsä, ympäristö ja energia, 2. Digitaalisuus, 3. Hyvä elämä sekä 4. Logistiikka ja merenkulku.

Kärkihankkeita tulevat olemaan ainakin Logistiikan tutkimus- ja kehittämiskeskus sekä pelialaa, kyberturvallisuutta ja palvelinkeskusosaamista yhdistävä Digitehdas. Kotkan kampuksen tekninen käyttöikä loppuu vuonna 2022. Uuden kampuksen suunnittelu käynnistyy syksyllä 2015. Näistä kolmesta hankkeesta tullaan kustakin tekemään omat esitykset kokeiluhankkeiksi.